

PHẢI CHĂNG CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN LỖI THỜI, KHÔNG PHÙ HỢP VỚI VIỆT NAM?

★ PGS, TS VŨ VĂN PHÚC

Phó Chủ tịch Hội đồng Khoa học các cơ quan Đảng Trung ương

● **Tóm tắt:** Từ khi ra đời, chủ nghĩa Mác - Lênin đã bị xuyên tạc, bóp méo một cách giáo điều hay cơ hội đủ loại. Đặc biệt sau khi CNXH hiện thực ở Liên Xô và Đông Âu bị sụp đổ thì các thủ đoạn xuyên tạc, bóp méo chủ nghĩa Mác - Lênin lại càng lớn về quy mô, đa dạng về hình thức, nguy hiểm về tính chất và thâm độc về mức độ. Bài viết góp phần làm rõ bản chất khoa học, cách mạng và sức sống của chủ nghĩa Mác - Lênin, phản bác lại những quan điểm sai trái, thù địch.

● **Từ khóa:** chủ nghĩa Mác - Lênin, sức sống của chủ nghĩa Mác - Lênin, phản bác những quan điểm sai trái.

Sự cần thiết, sự phù hợp, vai trò cơ sở, nền tảng tư tưởng lý luận, kim chỉ nam cho hành động cách mạng của chủ nghĩa Mác - Lênin đối với lịch sử phát triển của cách mạng thế giới và Việt Nam, có thể khái quát ở những điểm chủ yếu dưới đây:

1. Sự vận động, phát triển từ thời cổ đại đến nay của nhân loại và của lịch sử dân tộc Việt Nam là bằng chứng rõ ràng chứng tỏ rằng, học thuyết hình thái kinh tế - xã hội của chủ nghĩa Mác - Lênin là khoa học, đúng đắn và phản ánh chính xác, khách quan lịch sử vận động, phát triển tiến bộ của toàn thể nhân loại, trong đó có dân tộc Việt Nam. Học thuyết hình thái kinh tế - xã hội là cơ sở lý luận và phương pháp luận của chủ nghĩa Mác - Lênin để tiếp cận nghiên cứu, giải thích, dự báo sự phát triển mang tính lịch sử - tự nhiên của xã hội loài người nói chung, mỗi dân tộc nói

riêng, trong đó có sự phát triển của lịch sử dân tộc Việt Nam. Học thuyết đó đã chỉ rõ:

- Lịch sử phát triển của loài người là lịch sử phát triển và thay thế nhau của các hình thái kinh tế - xã hội, trong đó sự phát triển của quan hệ sản xuất theo hướng tiến bộ, phù hợp với trình độ phát triển nhất định của lực lượng sản xuất là cơ sở, trên đó xây dựng nên kiến trúc thượng tầng thích hợp.

- Lịch sử loài người đã và đang trải qua 5 hình thái kinh tế - xã hội, là quy luật chung của sự phát triển của xã hội loài người; còn mỗi quốc gia dân tộc có thể bỏ qua một hay một vài hình thái nào đó trong điều kiện lịch sử - cụ thể của thời đại và dân tộc. Việt Nam bỏ qua sự phát triển hình thái kinh tế - xã hội chiếm hữu nô lệ và hình thái kinh tế - xã hội tư bản chủ nghĩa là một tất yếu lịch sử khách quan không thể phủ nhận⁽¹⁾.

Như vậy, các nhà sáng lập chủ nghĩa Mác - Lênin không chỉ đơn thuần giải phẫu các hình thái kinh tế - xã hội, mà còn phân tích làm nổi bật lên bản chất, quy luật vận động, những mâu thuẫn của chúng và dự báo sự sụp đổ tất yếu, sự thay thế giữa chúng với nhau hoặc tuân tự hoặc nhảy vọt một cách biện chứng theo quy luật. Một cách lịch sử - tự nhiên, cũng như từ chế độ cộng sản nguyên thủy nhân loại bước lên chế độ chiếm hữu nô lệ rồi chế độ phong kiến tới chủ nghĩa tư bản, thì sau hình thái kinh tế - xã hội tư bản chủ nghĩa ấy phải là một hình thái kinh tế - xã hội mới tiến bộ hơn, đó chính là cộng sản chủ nghĩa, mà giai đoạn đầu là XHCN. Đó là một tất yếu lịch sử, hợp quy luật khách quan mà khoa học mácxít đã chỉ ra.

Chủ nghĩa Mác - Lênin vì là khoa học và cách mạng triệt để nên nó giải quyết tất cả những vấn đề đặt ra của lịch sử, những yêu cầu tiến bộ của nhân loại cần lao, dù ở phương Đông hay phương Tây, như chính giá trị đích thực của bản thân nó. Thực tế lịch sử cho thấy, từ khi hình thành, phát triển và được xác lập vào cuối thế kỷ XIX, hệ thống các tư tưởng, quan điểm và những nguyên lý, quy luật kinh tế - xã hội mà hệ thống khoa học đó phát hiện ngày càng được chứng minh bằng thực tiễn cuộc sống, được thừa nhận rộng rãi và trở thành nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động cách mạng của giai cấp công nhân toàn thế giới, là vũ khí lý luận sắc bén của giai cấp công nhân và nhân dân lao động trên các châu lục và của các đảng tiên phong, chân chính của giai cấp đó, không kể ở Việt Nam hay bất cứ quốc gia, dân tộc nào hay ở châu lục nào.

C. Mác là nhà khoa học thiên tài và cách mạng triệt để nhất đã vạch trần một cách chính xác bản chất bóc lột của chế độ tư bản là bóc lột giá trị thặng dư - thù đoạn, hình thức bóc lột nhân dân lao động rất tinh vi dù ở chính quốc hay thuộc

địa của giai cấp tư sản; nguồn gốc chà đạp lên độc lập tự do của các quốc gia, dân tộc từ Á tới Âu... Bản chất bóc lột của chủ nghĩa tư bản vẫn không thay đổi, bản chất phản động toàn diện của nền chính trị tư sản hiện đại vẫn tồn tại, bản chất mâu thuẫn, khủng hoảng và xu hướng diệt vong tất yếu của chủ nghĩa tư bản vẫn là vấn đề thời sự của không chỉ thời C. Mác sống và ngay cả tới tận ngày nay. V.I. Lênin chỉ rõ: "Học thuyết của Mác là học thuyết vạn năng vì nó là một học thuyết chính xác"⁽²⁾, "...nó kết hợp tính chất khoa học chặt chẽ và cao độ (đó là đỉnh cao nhất của khoa học xã hội) với tinh thần cách mạng..."⁽³⁾. Chủ tịch Hồ Chí Minh viết: "Chủ nghĩa Lênin... là cái "cẩm nang" thần kỳ không những là cái kim chỉ nam, mà còn là mặt trời soi sáng con đường chúng ta đi tới thắng lợi cuối cùng, đi tới chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản"⁽⁴⁾.

Nhưng, các quan điểm sai trái và phản động lại vịn vào việc CNXH hiện thực ở Đông Âu và Liên Xô sụp đổ và nhân sự thăng trầm của CNXH để hô hoán lên rằng, "chủ nghĩa Mác đã thất bại". Những lý lẽ đó không thể đánh lừa được ai. Lương tri của nhân loại vẫn rất tinh táo và sáng suốt khi đánh giá rằng "chủ nghĩa Mác vẫn giữ nguyên ý nghĩa và tầm quan trọng của nó trong thế giới hiện đại..."⁽⁵⁾, chủ nghĩa Mác - Lênin "vẫn luôn luôn là một căn cứ quyết định cho các tổ chức cách mạng của giai cấp công nhân quốc tế, cho các đảng cộng sản chân chính để ra đường lối chiến lược, sách lược cách mạng của mình"⁽⁶⁾. Nó đánh dấu sự phát triển trí tuệ của nhân loại trong thời đại quá độ từ chủ nghĩa tư bản lên CNXH trên phạm vi toàn thế giới. Hơn nữa, chính những người thóa mạ và bôi nhọ chủ nghĩa Mác - Lênin, cố tình không hiểu rằng, CNXH ở Liên Xô và Đông Âu sụp đổ không phải vì tư tưởng khoa học của học thuyết Mác - Lênin không còn tính thời đại, đã lỗi thời, mà là sự phá

sản của một chủ trương, đường lối sai lầm, chẳng những sa vào quan liêu hóa, giáo điều, chủ quan, duy ý chí bắt đầu từ sai lầm trong xây dựng đường lối lãnh đạo của Đảng cầm quyền ở đó, do đi chệch khỏi chủ nghĩa Mác - Lênin chân chính, mà còn là sự xét lại và phản bội CNXH khoa học; đồng thời không thể không kể đến những âm mưu thâm độc trong chiến lược "diễn biến hòa bình" mà chính chủ nghĩa đế quốc quốc tế sử dụng. Kẻ thù của các đảng cộng sản đã lợi dụng triệt để những sai lầm trong đường lối, những khiếm khuyết không được khắc phục kịp thời trong lãnh đạo và điều hành đất nước của các đảng cầm quyền ở các nước đó... để mua chuộc, kích động và cổ vũ những phần tử cơ hội bên trong, khuyến khích những hành động phản cách mạng bên ngoài. Kẻ thù của chủ nghĩa Mác - Lênin đổ tội tất cả điều đó cho C.Mác, cho chủ nghĩa Mác - Lênin, đó là một điều phi lý, phản khoa học.

Năm 1999, Trường Đại học Cambridge (Anh) công bố bình chọn nhà tư tưởng số một thiên niên kỷ thứ hai, kết quả là C.Mác đứng đầu, A.Anhxtanh - nhà khoa học lớn, đứng thứ hai⁽⁷⁾. Và gần đây, theo thăm dò của tờ Tạp chí Spiegel (Đức) cho thấy, C.Mác được ưa chuộng một cách ngạc nhiên - hơn 50% số người dân Tây Đức nói rằng, "sự phê phán của C.Mác đối với chủ nghĩa tư bản ngày nay vẫn giữ nguyên giá trị", và thậm chí hơn 56% cho rằng, "chủ nghĩa xã hội là một tư tưởng hay nhưng thực hành tồi"; và C.Mác trong giới trẻ còn nhận được sự đồng tình cao hơn nữa. Nhà tỷ phú đầu cơ chứng khoán George Soros, viết: "C.Mác và Ph.Ăngghen đã cho một phân tích rất tốt về hệ thống tư bản từ cách đây hơn 200 năm"⁽⁸⁾. Tờ The New Yorker (Mỹ) cũng cho rằng, các vấn đề mà các nhà kinh tế học hiện đại đang đối mặt và giải quyết, nhưng thực ra họ đang "bước theo dấu chân của C.Mác mà họ

không biết". Theo tờ Tạp chí Newsweek (Mỹ), C.Mác "đã mở xẻ cái hệ thống trực lợi này tốt hơn ai hết... Như thế C.Mác đã đội mồ đứng dậy!". Và thực tế chứng minh rằng, chính bản thân chủ nghĩa tư bản dù ở phương Đông hay phương Tây (từ Nhật Bản tới Tây Âu rồi Mỹ...) cũng đã và đang vận dụng chủ nghĩa Mác - Lênin nhằm điều chỉnh, thích nghi để tồn tại...

2. Chủ nghĩa Mác - Lênin chỉ ra quy luật khách quan của quá trình ra đời, phát triển của CNXH, chủ nghĩa cộng sản; đồng thời cũng chỉ ra điều kiện chủ quan quyết định của quá trình đó là: lý luận tiên phong và Đảng tiên phong của giai cấp công nhân. Trong *Tuyên ngôn của Đảng Cộng sản*, C.Mác - Ph.Ăngghen đã nêu rõ tư tưởng về điều kiện để giải phóng giai cấp công nhân và nhân dân lao động khỏi ách áp bức bóc lột là phải có "đội tiên phong với lý luận tiên phong và hành động tiên phong". Các ông đã chỉ rõ: những người cộng sản tuyệt nhiên không có lợi ích nào tách khỏi lợi ích của toàn thể giai cấp vô sản. Về mặt thực tiễn, những người cộng sản là bộ phận kiên quyết nhất..., là bộ phận luôn luôn thúc đẩy phong trào tiến lên; về mặt lý luận, họ hơn bộ phận còn lại của giai cấp vô sản ở chỗ là, họ hiểu rõ những điều kiện, tiến trình và kết quả chung của phong trào vô sản.

Trong tác phẩm *Làm gì?*, V.I.Lênin đã khẳng định: "không có lý luận cách mạng thì không thể có phong trào cách mạng"⁽⁹⁾; "chỉ đảng nào được một lý luận tiên phong hướng dẫn thì mới có khả năng làm tròn vai trò chiến sỹ tiên phong"⁽¹⁰⁾.

Thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám năm 1945 của nhân dân Việt Nam, dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam do Chủ tịch Hồ Chí Minh sáng lập, rèn luyện, giáo dục, lấy chủ nghĩa Mác - Lênin làm nền tảng tư tưởng chính trị, kim chỉ nam cho hành động cách mạng, là minh chứng thuyết phục nhất chứng tỏ, học thuyết

Mác - Lênin đã thực sự đóng vai trò lý luận dẫn đường cho thắng lợi của cách mạng Việt Nam.

Năm 1858, thực dân Pháp xâm lược Việt Nam. Với truyền thống yêu nước chống ngoại xâm, nhiều nhà yêu nước đã phất cờ tập hợp các tầng lớp nhân dân Việt Nam đã đứng lên chống quân xâm lược hơn nửa thế kỷ với ý chí "khi nào người Tây nhỏ hết cỏ nước Nam mới hết người Nam chống người Tây" nhưng đều đã không thành công. Đầu thế kỷ XX, phong trào yêu nước theo khuynh hướng tư sản cũng lần lượt thất bại. Đất nước như không có đường ra...

Năm 1911, người thanh niên Nguyễn Tất Thành, với tên Văn Ba ra đi tìm đường cứu nước. Sau gần 10 năm bôn ba khắp các châu lục vừa lao động bảo đảm cho cuộc sống, vừa nghiên cứu lý luận, vừa nghiên cứu thực tiễn cách mạng trên thế giới, Nguyễn Ái Quốc đã đi đến kết luận: chỉ có CNXH và chủ nghĩa cộng sản mới có thể giải phóng triệt để các dân tộc bị áp bức. Tiếp đó, Người phải qua 10 năm chuẩn bị trên cả ba phương diện: tư tưởng lý luận, đường lối chính trị, tổ chức cán bộ để đưa tới sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam (3-2-1930). Nói về vai trò của Đảng Cộng sản và lý luận, trang đầu cuốn *Đường Cách mệnh* xuất bản năm 1927, Nguyễn Ái Quốc trích câu nói nổi tiếng của V.I.Lênin trong tác phẩm *Làm gì*:

- Cách mệnh, trước hết cần cái gì?

Và Người trả lời rõ ràng: "Trước hết cần có Đảng cách mệnh... Đảng có vững thì cách mệnh mới thành công... Đảng muốn vững thì phải có chủ nghĩa làm nòng cốt, trong đảng ai cũng phải hiểu, ai cũng phải theo chủ nghĩa ấy. Đảng mà không có chủ nghĩa cũng như người không có trí khôn, tàu không có bàn chỉ nam.

Bây giờ học thuyết nhiều, chủ nghĩa nhiều, nhưng chủ nghĩa chân chính nhất, chắc chắn nhất, cách mệnh nhất là chủ nghĩa Lênin"⁽¹⁾.

Trong bài nói chuyện với lớp huấn luyện Đảng viên mới do Thành ủy Hà Nội tổ chức năm 1966, Chủ tịch Hồ Chí Minh tiếp tục khẳng định: "Không có lý luận về chủ nghĩa xã hội khoa học thì không thể có lập trường giai cấp vững vàng. Vì vậy, các cô, các chú phải chịu khó học tập lý luận Mác - Lênin, đường lối chính sách của Đảng; đồng thời phải học tập văn hóa, kỹ thuật và nghiệp vụ"⁽²⁾.

Trong những năm cuối đời, khi viết Di chúc, Bác Hồ tiếp tục khẳng định rõ tư tưởng về vai trò của chủ nghĩa Mác - Lênin và của Đảng Cộng sản.

3. V.I. Lênin kế thừa, vận dụng sáng tạo và phát triển học thuyết của C. Mác vào thực tiễn cách mạng ở Nga và thế giới, trên cơ sở đó đề ra học thuyết về cách mạng XHCN trong thời kỳ đế quốc chủ nghĩa.

Trên cơ sở nghiên cứu, phân tích về chủ nghĩa đế quốc, V.I.Lênin phát hiện ra quy luật phát triển không đều về kinh tế và chính trị của chủ nghĩa tư bản trong thời kỳ chủ nghĩa đế quốc và đi đến kết luận: *cách mạng vô sản có thể thắng lợi ở một số nước hay thậm chí ở một nước riêng lẻ, nơi chủ nghĩa tư bản chưa phát là phát triển nhất, nhưng là khâu yếu nhất trong sợi dây chuyền tư bản chủ nghĩa*. Thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười Nga đã chứng minh cho điều đó. Đồng thời, *V.I.Lênin đã đưa ra luận thuyết khoa học và cách mạng về sự quá độ lên chủ nghĩa xã hội bỏ qua chế độ tư bản chủ nghĩa*.

Hoàn thành cách mạng dân tộc, dân chủ nhân dân, Việt Nam chuyển lên tiến hành cách mạng XHCN ở miền Bắc và trên quy mô cả nước (từ năm 1975). Thắng lợi của nhân dân Việt Nam trong kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược, thống nhất Tổ quốc, cả nước cùng quá độ lên CNXH từ một nước nông nghiệp lạc hậu, bỏ qua chế độ tư bản chủ nghĩa, là bằng chứng thực tế đầy thuyết phục chứng tỏ,

học thuyết của V.I.Lênin về cách mạng XHCN trong thời đại đế quốc chủ nghĩa là hoàn toàn đúng đắn, có cơ sở lý luận khoa học, cơ sở thực tiễn, phản ánh chính xác những nét lớn, cơ bản của thực tiễn lịch sử Việt Nam trong thế kỷ XX và cả hiện nay...

4. Những thành tựu có ý nghĩa lịch sử, mang tính bước ngoặt, đặc biệt là những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử của gần 35 năm đổi mới mà Việt Nam đạt được, một phần rất quan trọng là do Đảng, Nhà nước ta đã vận dụng sáng tạo, phát triển những tư tưởng, quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, trong đó có Chính sách kinh tế mới (NEP) của V.I.Lênin trong thời kỳ quá độ lên CNXH.

Với NEP, V.I.Lênin đã khẳng định rằng, đi lên CNXH không phải là xóa bỏ kinh tế hàng hóa, kinh tế thị trường, mà phải phát triển kinh tế hàng hóa, kinh tế thị trường; không phải là nền kinh tế của một thành phần kinh tế độc tôn, mà là nền kinh tế nhiều thành phần với nhiều hình thức sở hữu, v.v.. Sự vận dụng sáng tạo, phát triển học thuyết Mác - Lênin, cụ thể là NEP của V.I.Lênin vào hoàn cảnh, điều kiện cụ thể Việt Nam được thể hiện đặc biệt rõ nét trong quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng ta về phát triển kinh tế thị trường định hướng XHCN, về phát triển nền kinh tế nhiều thành phần... trong thời kỳ quá độ lên CNXH.

Những thành tựu Việt Nam đạt được trong lĩnh vực đối ngoại, một phần rất quan trọng là do chúng ta biết kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại, nhất là trong thực hiện nhất quán và có hiệu quả đường lối đối ngoại độc lập, tự chủ, hòa bình, hợp tác và phát triển; đa dạng hóa, đa phương hóa quan hệ đối ngoại; Việt Nam là bạn, là đối tác tin cậy và là thành viên tích cực, có trách nhiệm của cộng đồng quốc tế; chủ động và tích cực hội nhập quốc tế toàn diện, sâu rộng.

Bảo đảm lợi ích tối cao của quốc gia - dân tộc trên cơ sở tôn trọng luật pháp quốc tế, bình đẳng, cùng có lợi, chú trọng nâng cao hiệu quả hội nhập quốc tế. Xét về bản chất, đường lối đối ngoại rộng mở trên đây của Việt Nam chính là sự vận dụng sáng tạo của Đảng, Nhà nước ta lý luận của V.I.Lênin về "cùng tồn tại hòa bình" giữa hai hệ thống chính trị xã hội đối lập nhau trước đây (hệ thống tư bản chủ nghĩa và hệ thống xã hội chủ nghĩa) - vào điều kiện cụ thể của Việt Nam, vào bối cảnh mới trong nước và quốc tế hiện nay.

Từ những phân tích trên đây, có cơ sở để khẳng định:

Thứ nhất, học thuyết Mác - Lênin có sức sống mãnh liệt và có giá trị thời đại, bởi vì đây là học thuyết khoa học và cách mạng nhất cho đến ngày nay. Học thuyết Mác - Lênin là cơ sở thế giới quan, cơ sở phương pháp luận khoa học của nhân loại và gợi mở cho sự nghiên cứu tiếp tục trong tương lai của loài người. Học thuyết Mác - Lênin, cùng với tư tưởng Hồ Chí Minh, thực sự trở thành nền tảng tư tưởng lý luận, kim chỉ nam cho hành động cách mạng của Đảng ta trong lãnh đạo sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN.

Thứ hai, học thuyết Mác - Lênin mặc dù rất khoa học và đúng đắn cũng không thể giải đáp đầy đủ, chi tiết, cặn kẽ mọi vấn đề, ở mọi thời đại, của mọi quốc gia. Học thuyết Mác - Lênin là học thuyết mở, phải được bổ sung, phát triển không ngừng cùng với tiến trình phát triển tri thức, khoa học, thực tiễn của nhân loại. Khi vận dụng các nguyên lý cơ bản của học thuyết đó, nhất thiết phải dựa vào điều kiện lịch sử - cụ thể của từng nước trong từng thời kỳ cách mạng để vận dụng một cách sáng tạo và phát triển không ngừng. Những thắng lợi mang tính lịch sử của cách mạng Việt Nam từ khi có Đảng Cộng sản lãnh đạo là minh chứng thuyết phục nhất về sự vận

dụng sáng tạo và sự đóng góp cho phát triển học thuyết Mác - Lênin của Đảng ta, của nhân dân ta.

Thứ ba, vận dụng lý luận vào thực tiễn là con đường cam go, khúc khuỷu, phải có cơ chế thích hợp và đòi hỏi thái độ khách quan, khoa học, trung thực thì mới thành công.

Tại Đại hội VII (năm 1991), Đảng ta đã khẳng định: "... tư tưởng Hồ Chí Minh chính là kết quả sự vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin trong điều kiện cụ thể của nước ta, và trong thực tế tư tưởng Hồ Chí Minh đã trở thành một tài sản tinh thần quý báu của Đảng và của cả dân tộc; Đảng Cộng sản Việt Nam là sản phẩm của sự kết hợp chủ nghĩa Mác - Lênin với phong trào công nhân và phong trào yêu nước của nhân dân Việt Nam. Chủ tịch Hồ Chí Minh là hiện thân trọn vẹn nhất cho sự kết hợp đó, là tiêu biểu sáng ngời cho sự kết hợp giai cấp và dân tộc, dân tộc và quốc tế, độc lập dân tộc với chủ nghĩa xã hội"⁽³⁾.

Bước vào thế kỷ XXI, với sự phát triển mạnh mẽ của cuộc cách mạng khoa học và công nghệ, nhất là cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 với xung lực là kinh tế tri thức, kinh tế số đang tiến triển đột phá và quá trình toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế đã và đang đặt ra trước toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta những trọng trách mới, ngày càng to lớn, phức tạp và khó khăn. Hàng loạt vấn đề vừa có ý nghĩa chiến lược, vừa cơ bản, vừa cấp bách đặt ra quan hệ tới tương lai của dân tộc đang đòi hỏi Đảng ta phải tìm câu trả lời để đưa đất nước phát triển nhanh và bền vững hơn theo con đường XHCN.

Trong công cuộc xây dựng CNXH và bảo vệ Tổ quốc hiện nay, chúng ta càng phải trở về với chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh một cách trung thành và vận dụng, phát triển sáng tạo. *Nguyên tắc bất di bất dịch* là phải coi đó không chỉ là *nền tảng lý luận chính trị* về phương diện chính trị - xã hội, một *ương lĩnh chính trị*

- *khoa học về mặt hành động cách mạng*, một *chinh thể toàn vẹn về mặt cấu trúc hệ thống*, một *thực thể vận động và thống nhất* trên bình diện khoa học - thực tiễn, mà còn là một *lý thuyết - thực tiễn mở về phương diện xã hội - lịch sử* và là một *tổng thể phương pháp luận khoa học và cách mạng*, như *chính bản thân học thuyết Mác - Lênin chứa đựng và thể hiện*.

Qua thử thách và sự kiểm nghiệm của thực tiễn lịch sử, chủ nghĩa Mác - Lênin đã thể hiện là một *khoa học mang tính cách mạng sâu sắc*. Chủ nghĩa Mác - Lênin là học thuyết không chỉ nhằm *giải thích* thế giới mà quan trọng hơn là nhằm *cải tạo* thế giới. Nói cách khác, chủ nghĩa Mác - Lênin tuyệt đối không phải là thứ khoa học trừu tượng, tư biện mà là khoa học về cách mạng, khoa học của thực tiễn và vì thực tiễn nhằm tới mục tiêu giải phóng con người khỏi sự chế ngự bởi "vương quốc tất yếu", để bước tới "vương quốc tự do". Vì thế, tự nó hàm chứa khả năng tự phát triển, tự sáng tạo không ngừng, thông qua cách mạng. Nói kiên định với chủ nghĩa Mác - Lênin cũng chính là phải không ngừng phát triển nó bằng thực tiễn cách mạng sáng tạo; đồng thời, tỉnh táo chống lại một cách kịp thời và hiệu quả mọi biểu hiện của chủ nghĩa thực dụng, chủ nghĩa cơ hội và chủ nghĩa xét lại làm vấy bẩn, méo mó và xuyên tạc nó.

Việc tiếp tục nghiên cứu, phát triển lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin thực chất là *nghiên cứu, phát hiện và tổng kết những vấn đề mang tính quy luật, những quy luật của sự vận động tự nhiên, xã hội và tư duy một cách tổng quát, có tính chất chung nhất, mang tính tất yếu nhưng lại được hàm chứa và được thể hiện sinh động ở những thời kỳ lịch sử cụ thể nhất định, xét trong toàn bộ tiến trình phát triển lịch sử - tự nhiên của nhân loại*.

Toàn bộ việc nghiên cứu lý luận chính trị của chúng ta phải nhằm *mục tiêu góp phần xác lập*

một đường lối chính trị độc lập, tự chủ, đúng đắn và sáng tạo dẫn dắt, chỉ đạo thắng lợi công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc ở nước ta hiện nay trên nền tảng chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, dưới sự lãnh đạo của Đảng. Nhưng trên bình diện thực tiễn, không phải cứ nói tới định hướng XHCN là khác có lý luận và đường lối đúng đắn về CNXH và xây dựng CNXH, bảo vệ Tổ quốc XHCN. Bởi lẽ, một mặt, về phương pháp luận, có thể chệch hướng, xét cả trên bình diện vĩ mô lẫn vi mô, cả ở quy mô mang tính toàn cục lẫn bộ phận. Mặt khác, về tổ chức thực tiễn, có thể chưa đúng sự *bất cập* kế hoạch định đường lối chính trị có thể sai quy luật và tổ chức thực thi đường lối chính trị có thể lệch lạc. Trong quá khứ, những sai lầm về thực tiễn đã chứng tỏ cả hai điều này. Bởi vậy, ngay tại Hội nghị toàn quốc giữa nhiệm kỳ khóa VII (tháng 1-1994), Đảng ta hết sức cảnh báo và đặc biệt lo lắng nguy cơ chệch hướng XHCN, coi đây là *nguy cơ đúng hàng thứ nhất* trong bốn nguy cơ, xét trên cả bình diện hoạch định đường lối và tổ chức thực tiễn đường lối chính trị của Đảng. Do đó, phải ý thức sâu sắc rằng, *vấn đề giữ vững định hướng xã hội chủ nghĩa trong nghiên cứu lý luận chính trị trên nền tảng học thuyết Mác - Lênin có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, quyết định sự thành bại của Đảng ta, của sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc của chúng ta hiện nay và của dân tộc, của đất nước trong tương lai*. Đó là bài học thành hay bại của chúng ta trong thực tiễn xây dựng CNXH mấy thập niên vừa qua, cũng là bài học thất bại của các đảng cộng sản cầm quyền tại các nước XHCN ở Liên Xô và Đông Âu trong những thập niên cuối cùng của thế kỷ XX, khi chệch hướng hay lạc hướng về mặt kiến tạo đường lối chính trị, rộng hơn là lý luận chính trị. Thực tiễn xác nhận, chỉ có trên cơ sở *chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, tổ chức tốt*

thực tiễn, kịp thời và thường xuyên tổng kết kinh nghiệm thực tiễn cách mạng là con đường duy nhất đúng để phát triển và bảo vệ lý luận cách mạng, đưa sự nghiệp cách mạng không ngừng tiến lên □

- (1) Xem PGS, TS Vũ Văn Phúc: "Quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam - một tất yếu lịch sử", trong cuốn sách: *Kiên định mục tiêu và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở nước ta*, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2013, tr.131-144.
- (2) V.I.Lênin: *Toàn tập*, t.23, Nxb Tiến bộ, Mátxcova, 1980, tr.50.
- (3) V.I.Lênin: *Toàn tập*, t.11, Nxb Tiến bộ, Mátxcova, 1979, tr.412.
- (4) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.12, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tr.563.
- (5) Đánh giá của Đại hội Mác quốc tế họp ở Paris từ ngày 27 đến 30-9-1995 để kỷ niệm 100 năm chủ nghĩa Mác với 500 đại biểu của gần 100 viện nghiên cứu, tạp chí mácxít và 30 trường đại học đến từ 22 nước trên thế giới (xem *Tạp chí Cộng sản*, số 9, 5-1996, tr.27-31).
- (6) Đánh giá của Tuần báo *Giải phóng*, ngày 7-7-1995, tiếng nói của hàng vạn chiến sĩ cách mạng các nước Mỹ - Latinh, cư trú ở Thụy Điển (xem *Tạp chí Cộng sản* số 1, 1-1996).
- (7) Xem trang <http://vi.wikipedia.org>.
- (8) Xem trang <http://www.guardian.co.uk>.
- (9), (10) V.I.Lênin: *Toàn tập*, t.6, Nxb Tiến bộ, Mátxcova, 1975, tr.30, 32.
- (11) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.2, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, tr.289.
- (12) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.15, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, tr.113.
- (13) ĐCSVN: *Văn kiện Đảng Toàn tập*, t.51, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2007, tr.29-30.